

Politicorvm Libri Decem

Contzen, Adam

Colonia, [1621]

Cap. XXIII. Bestiæ Apocalypticæ c. 13. ad Pontificem non pertinent.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-95437](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-95437)

nec draco
rufus in A-
pocalypsi.
Edom est
typus repro-
batorum.

rufæ appetitione. Ammonitæ quoque & Moabitæ propter nominis incestam originem non ideo debent inter sanctos numerari. Quia semper hostes populi Dei fuerunt, & à Deo maledicti Deut. 23. 3. Ammonites & Moabites etiam post decimam generationem non intrabunt in Ecclesiam Domini in æternum. Inuitio- sum itaque est, ex alicuius grammatica, seu Cabali- stica interpretatione omnes Catholicos reges cum Pontifice & Episcopis Antichristianismi damnari, propter Enthusiasticam Edom, Moab, Ammon in- terpretationem.

Contradi-
cunt sibi si-
gmenta.

Denique non coherent sibi, ne hæc quidem tam insulsa figmenta. Quomodo enim martyres eua- dunt eam persecutionem, cuius hoc loco mentio- nem Daniel facit? Nam de curribus, equitibus, clas- sibus loquitur, hæc mala euadent illæ gentes, at mar- tyres exercitibus, & classibus Antichristi opprimen- tur. Multo minus hoc conuenit. Et introibit in ter- ram gloriosam, & multi corrunt. In Hebræo dicitur terra, *אֶרֶץ חַיִּים* 70. *חַיִּים* & *חַיִּים*, vel *חַיִּים* & *חַיִּים* vocant. Scholia

Terra sebi,
vel saba vel
gloriosa.

Græca interpretantur *τὴν γῆν τῆς αἰδιότητος*; ἀπό- γοι *τῆς αἰδιότητος*, cap. 8. 9. vocatur terra glo- riosa, ubi 70. vertunt *δύο* occidentem, accommo- date, quia egressum est cornu contra meridiem, & orientem & fortitudinem, vt noster vertit. Roma- na editio 70. habet, *αἰὼς τὸν νότον, καὶ αἰὼς τὸν δύνα- μιν* ad austrum & ad virtutem. Versu 16. huius ca- pituli: Et stabit in terra inclita. Hieronymus testis est septuaginta vertisse, *terram voluntatis*. Scholia Græ- ca ita in hunc locum habent. *Ἀντιόχῳ ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ, αὐτὴ γὰρ εἶπε τὸν νότον ἰσχυρῶς τῆς αἰδῆς δειλότητος, δόξης, δυνάμεως, τῶν γὰρ ἑκαστὸν τὸ οὐκ εἰρημνέσθαι.* Ita altera lectio, quæ est apud Theodoretum *οὐκ αἰδῆς*, hinc corrigenda est.

Iudæa terra
Dei volun-
tatis.

Hæc terra Iudæa est, non Roma, historiam ita scribit Iosephus. Postea vero expugnatis in Syria ab An- tiocho urbibus, & Samaria, Iudæi se sponte illi dederunt, & vrbe excepta toti exercitui, & elephantis abunde omnia suppeditarunt, & oppugnantem relicto à Scopa præfidiarios adiunxerunt. Itaque cum Pontifex in Iudæa non fte- rit, non potest hoc illi tribui: nam quod quidam ad sacram expeditionem ista retulerunt, admodum impium est, & in optimos principes contumelio- sum, qui è manibus sæuissimi tyranni terram san- ctam eripuerunt.

CAPVT XXXII.

Pontifex non est collocaturus tabernaculum
inter duo maria, & capturus Egy-
ptum.

§. I. **P**ROPHETAT in huncmodum Daniel: Et mittet manum suam in terras, & terra Egypti non effugiet, & dominabitur thesaurorum auri, & argenti, & in omnibus preciosis Egypti; per Libyam quoque, & Æthiopiam pertransiet.

Nihil horum conuenit Pontifici, omnia autem Antichristo à Lutheranis & quibusdam Caluinianis tribuuntur, non est igitur Pontifex Antichristus. Semper est à nostris quæsitum, quando Pontifex Egyptum, Libyam, Æthiopiam occuparit, quando inter duo maria tabernaculum fixerit?

Tentoria
equestris.

Quod attinet ad dictionem Apadno, Græcus eam retinet *ἀπαδῶν*, alia *ἐπαδῶν*. Symmachus *τὴν σκηνὴν τῆς ἰπποσύνης*, & græca Scholia *τὸ ἰπποσύσιον* interpre- tantur, *τὸ ἰππικὸν σκεπτόμενον*, castra equestris, regum sane comitatus equester est, & præcipua est in equita- tu potentia. Quia vero Babylone Antichristus orie- tur, hinc Daniel cum de illius aula, castris domesticis loquitur vti dictione Babylonica voluit. Frequens est in Thalmudistis eadem vox. Bruchthonus id fa-

ctum ab Antiocho vult, cum profecturus in Persidem Lyfiæ filium, & excidium Iudeorum commendauit.

§. 2. Vbi autem figet? In monte sancto, inter duo maria. Quem montem sanctum Daniel diceret, nisi quem omnes Iudæi intelligerent, montem sanctum, montem Sion, inter mare Tiberiadis, & mare Phœ- nicium. Non venit eo Pontifex.

Qui dicunt significari Ecclesiam nunquam expli- cabunt, cur inter duo maria ponatur, cum toto orbe sparsa sit. Verum, de his vide Bellarm. l. 3. c. 13. & eius defenforem Iacobum Gretserum.

CAPVT XXXIII.

Bestiæ Apocalyptrice c. 13. ad Pontificem non
pertinent.

§. I. **M**AGNA pars Florum Flaminiorum insu- mitur in capite 13. & 17. & 18. Apocalypseos exponendo. Nam Papa ait datum os loquens ingentia. Papa tribuit charactrem, numerum nominis, mulierem esse Romanam Ecclesiam, septem montes esse Romanos colles. Summa, omnia infanda esse Romana. Occur- rendum est maledico conuitiatori, & hoc loco etiam ostendenda est, supra omnem retro seculorum mali- gnitatem, calumnia.

Vide de in-
cremento
harefcon.

§. 2. Duplex est Apoc. 13. Bestia, prima sepriceps, decicornis, altera adiutrix primæ, & assentatrix bi- cornis. Mihi probandū est nec Decicornem esse no- strum Imperatorem, nec Bicornem esse Pontificem.

§. 3. Primo. Imperator non est Bestia Decicornis, Nam Apoc. 13. v. 2. dicitur. Et dedit illi Draco virtutem & potestatem suam magnam, & vt quædam græca ad- dunt: *καὶ τὸν θρόνον αὐτοῦ, & θρόνον suum.* At non de- dit Imperatori nostro Draco, hoc est Sathan virtu- tem *δύναμιν*, sed Respublica, sed Electorum Reue- rendissimum, & Serenissimum Collegium. Nam & aduersæ Religionis Principes Sacrosanctum Roma- num imperium vocant. Graferus quidem necessario affligi ab eo Ecclesiam, & plenitudinem Diabolismi in eo habi- tare asseuerat. Sed portentosa conuitiandi malignita- te, quem etiam Serenissimus Angliæ Rex abunde re- futat, cum suis Imperatorem titulis appellat. Et anno 1614. liber de vnione & Synodo Euangelicorum Heidelbergæ editus subscriptum habet. Cum gratia & priuilegio S. R. Imperii Vicarii. Falsum ergo quod Aretius ait: Diabolus affinxit sua ornamenta imperio. Ratio- nem claudio, & principibus considerandum, quo illa tendant, relinquo.

Seditiosa
scripta Cal-
uinianorum
imperium
diabolo ad-
scribunt.

§. 4. Secundo. v. 3. Et vidi vnum de capitibus eius quasi occisum in mortem: & plaga mortis eius curata est: & admi- rata est vnuerſa terra post Bestiam, & adorauerunt Draco- nem, qui dedit potestatem Bestiæ, & adorauerunt bestiam, di- centes: Quis similis est bestiæ? Hæc in imperio non fiunt, non igitur est imperium illa bestia. Aretius tamen occisum caput ait fuisse in Iulio Cæsare, vel Nerone, vel aliis Imperatoribus, à Longobardis, vel à Turca victis, restitutum à Vespasiano, vel Antonino, vel Carolo Magno. Impia expositio, & sese euertens. Non enim adoratus diabolus in imperio, nec Impe- rator, ob mortuum aliquem Cæsarem, & restitutum imperium. Theodosius Magnus, Carolus, Otho- nes, alii eodem crimine tenerentur.

Magno cri-
mine omnes
Imperato-
res accu-
santur à
Caluinia-
nis.

§. 5. Tertio. v. 8. Et adorauerunt eam omnes qui inha- bitant terram. At non omnes adorant Imperatorem, non igitur ille est bestia. Quantæ enim terræ, & reges sceptro Romano liberæ & sunt, & semper fuerunt? quorata- ma à Persis, Gothis, Hunnis, Wandalis, Longobar- dis, Nortmannis, Saracenis, Turcis imperium affli- xerunt, profecto quod tanto furore oppugnant, ex parte obtinuerunt, non adorant?

Nō adorat
imperato-
rem vni-
uersa terra.

§. 6. Quarto: In toto hoc genere conuitiandi fœ- de inter se dissident, Illyricus aliiq; cum Imperio Ro- mano

Artio est
Imperator
persona dia-
boli.

mano Turcicum coniungunt; alii adorationem illam ingenti principum contumelia exponunt. Aretius in Apoc. 13. 7. *Admirari Bestiam est imperii successum, & felicitatem admirari, Augustum, sanctum, sacrosanctum, immortale illud predicantes.* Pergit Aretius: *Secundo Adorauerunt Draconem, hoc est, diabolum in eius persona colunt, & adorant.* Draco enim diabolus est, qui sua ornamenta affingit imperio. En quo vos odia inconsiderate professa propellunt? Papa vobis est Antichristus, bestia secunda; hoc vt miseris esse verum appareat, primam bestiam secunda nequiorum decuplo, Imperium Romanum esse statuitis, adeo effrontes, adeo temerarii, vt cum secundam bestiam primam ancillantem occidendam, tormentis lacerandam; exurendam dicetis, primam maiore pena dignam non animaduertatis. Deinde vestros quoque principes facitis bestie adoratores, illi enim voce & diplomatis suis imperium sanctum, augustum, &c. nominant. Pergit ille: *Vide quid sit colere diabolum, hoc est, admirari nimium, maiestatem, & felicitatem imperii Romani, de reformato etiam imperio agere proficetur v. 8. & ad v. 2. in margine notat.* Diabolus Romani Imperii *ovvεγγ*. Deniq; adiungit, eos qui hac faciunt, non esse scriptos in libro vite agni. An igitur principes, comitesq; vestri ô Collegæ Antibelarmuniani, vestro iudicio, scripti non sunt in libro vite agni? An omnes subditos imperii excluditis cælo? nam eo titulo imperium honorant, quem Idololatram, hoc est, diabolicum cultum Collega vester in Heluetia, vel vrbe Heluetice confederationis tanto studio, tanto odio denarrat: sentire vos itaideo dubitare non debeo, quandoquidem tantam inter vos dogmatum cõsensionem esse asseritis, deinde alia ratione nocere Papæ non potestis; nisi per latus imperii Romani eum configatis, neq; mitum, aut nouum est, si Papam pessundare liceat, paratos vos esse nauem qua nauigatis perforare, Scio quo vos Conscriptorialis violentia trahat. Hæc alterius disputationis sunt, quætionem vnicam nunc propono. Disputatio aphoristica contra Bellarminum excusa est Heidelbergæ, typis Ioannis Lancelotti Academicæ Typographi, cui subscriptum in hæc verba: *Cum privilegio & Romani imperii Vicarii.* An vestra est hæc, an typographi, idolomania: nam sanctum dicere imperium, est diabolum colere, adorare draconem, vt vestri docent. An forte imperium Romanum, cum habet Vicarium caput, est sanctum, cum vero primum, proprium, & sui nominis, est profanum in quo, vt ait Graferus, sit plenitudo diabolismi?

Imperium
non est à
diabolo, nec
eius vica-
riatus.

§. 7. Ludibrium debetis, non Turcis modo, & Persis, sed Francis, Italis, Hispanis, Polonis, cum vestrum imperium Sathanæ Auctori transcribitis. Multi vestrum in eo adlaborarunt, vt ostenderent, transfigurationem imperii à Pontifice factam non esse, non confirmationem, non coronationem, nulla ornamenta accipere à Sacerdote Romano, & cur obsecro? Videte & doctrinæ, & conuicti portentosam Imperiiq; legibus indicandam malitiam, Diabolus (inquit Benedictus Aretius collega vester) *sua ornamenta affingit imperio.* Diabolus Romani imperii *ovvεγγ*, & cooperatur, adiutor. Tanti erat negare communionem Papæ, vt ornamenta tribuerentur Diabolo? Satis est, abunde est, odium sacerdotii Apostolici, amor est demonis. Hortescio referens. In hoc laborarunt tam multa scriptorum vestrorum ingenia, vt Imperium omni iurisdictioni, quam vetustas dedit Pontifici, subducerent, non vt libera esset, & omni modo ex illa maiestas, sed Sathanæ auctoraretur. Vt excluderetur Vicarius Christi, Seruus seruorum Dei, *ovvεγγ*, & esset, & ornator, ille fratrum accusator, Christi aduersarius, Dæmon. Tam odiosa Roma, vt diadema malitiae tartarus summum itaq; & hoc loco fastigium tenet impietas. Tantum progressa odio veteris Ecclesiæ, vt in eius locum Draconem tartareum cooptaret, regna illi tribuat.

Quid super est aliud quam vt credat dicenti: *mea sunt omnia regna mundi, & promittenti: Hæc omnia dabo vobis, si cadentes adoraueritis me, & conditionem spe regni expleant, cadantq; & adorent diabolum? nihil non illi facient, quibus imperium Romanum appellare sanctum, est colere diabolum. Et sanctum dicere Imperium est dæmonilatria.* est ne peccatum libro suo subscribere, quod fecit vester pseudopropheta.

Anno

Mat Vres Centis sponsæ DIVæ?

Iterum quæro: si idolomania est Augustum dicere Imperium Romanum, vt vult Aretius Caluinista, anne eo se crimine obstrinxerit Beza, dum sub Augusto nomine Elisabethæ Britannicæ, noui testamenti versionem edere se scribit. An nomen Augusti in Augustali imperio est cultus dæmonum, in ditione vnus insulae *ovvεγγ*, & fidelitatis insigne?

Minoribus
tribuunt
honorem,
quem ma-
gnis negat.

§. 8. Tertio quæro. Anne Casparius Waserus, qui plagam Regiam Graferi Serenissimo regi Britanniarum vendidit, sit idololatra, nam in illa præfatione, ait: *Tertium fuit Maiestatis tuae auctoritas, quæ & in ipso summa, ac plane diuina residet, & talis iam olim residebat in immensa magnitudinis, & claritudinis profatoribus tuis, &c.* pergit.

Quorum consideratio omnium, auctorem huiusce operis iustissime mouit, & permouit, vt ad sacratissimi patrocini, & celsissimi præsidii Maiestatis tuæ aram istas lucubrationes quasi suspenderet. Nonne Maiestatis auctoritas plane diuina, Immenso magnitudo, & claritudo, sacratissimum patrocinium, Celsissimum præsidium, maxime cum ara additur, in qua flamines Waserus & Graferus adulationes sacrificant, nonne inquam defendunt ista verba tam ampla Germanos Principes, cum vocant Romanum Imperium sanctum? Cum Pareus I. de Vnione, & Synodo Euangelicorum, Serenissimum magnæ Britannia Monarcham vocet D. Iacobum VI. Si ille Diuus, cur non Imperator Augustus. Illud enim D. Diuum, non Doctorem significat.

Quorsum ista tendant vel cæcus viderit, vtinam non interitu suo Germania nostra discat. Omnes reges sunt sacrosancti, coluntur à suis, in admiratione sunt, eorum læsa maiestas supplicis rebellium sese vlscitur, an solum Imperatorem sacrosanctum dicere, colere, mirari idololatria est? an solum hoc regnum est diabolicum? Quid aliud Propheta isti agunt, quam vt miseram Germaniam fraterno collisam duculo, seruitio & libidini tyranni Mahomerani contradant?

CAPVT XXXIV.

De iisdem Bestiis, ex cap. 13. Apocal. à

versu 11.

§. 1. De altera bestia agitur à v. 11. ad finem capituli, quam Pontificem, seu Pontificatum esse vult noster propheta. Spiritus sanctus autem qui referauit ora Ioannis Euangelistæ, ea symbola adiunxit utrique Bestiæ, quibus certo consistet nec illam esse Imperatorem, nec hanc Pontificem.

§. 2. Ratio prima. Secunda Bestia omnem potestatem prima facit in conspectu eius, v. 12. Eam potestatem non facit Papa coram Imperatore, non igitur est altera bestia, nec prior est Imperator.

Pontifex
non facit
potestatem
bestia pri-
ma.

§. 3. Ratio secunda. Et fecit terram & habitantes in ea, adorare bestiam primam, cuius curata est plaga mortis. Pontifex hoc non fecit, non ergo est altera bestia. Resp. Graferus: Pontificem retinere homines in cultu prioris bestie, etsi illa iam non sit. Resp. deo vicissim, tam clarum hoc esse mendacium, quam clarum est meridiu liquere. Est n. adhuc Imperium Rom. omnesq; principes eius se ita nominant, & nominantur ab omnibus. Respondeo deinde Adorari bestiam, non quæ non est, sed quæ reuera est, id enim Spirit. S. spiritui mendaci opponit, cuius, inquit, curata

Pontifex
non facit
adorari
Imperato-
rem cultus
latria.

M m *

est pla-